

V Praze 31. 1. 2021

Reakce Ministerstva zemědělství k vyjádření Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR

Ministerstvo zemědělství (MZe) odmítá tendenční informace, které opakovaně zaznívají od představitelů Agrární komory ČR (AKČR) a Zemědělského svazu ČR (ZSČR).

Není pravda, že by Strategický plán Společné zemědělské politiky (SP) nebyl s nevládními organizacemi projednáván. Výsledná podoba respektuje připomínky organizací s různými požadavky, které v průběhu celého projednávání Strategického plánu zazněly a jsou v souladu s požadavky na národní strategické plány k SZP. Konečná podoba SP je kompromisem, který respektuje reálnou situaci v našem zemědělství. Zástupci AKČR i ZSČR byli přizváni ke všem jednáním pracovních skupin, které MZe k tématu uspořádalo (byly jich téměř tři desítky), a budou pozváni i na další jednání (nejbližší 9. února k nastavení ekoplatby a precizního zemědělství). Ministr Zdeněk Nekula se se zástupci dvou zmíněných organizací sešel dva dny po svém jmenování do funkce.

Nepřavdivá je také hrozba zdražení potravin v souvislosti s úpravami Strategického plánu. Pokud ceny potravin porostou, bude to především z důvodu inflace, zvýšených nákladů v podobě vstupů, energií, hnojiv apod. Bude k tomu docházet všude ve světě, nikoliv pouze v ČR. Vliv změny dotačního systému na konečnou cenu potravin je naprosto minimální. Navíc tyto změny se naplno projeví až v roce 2025 či 2026.

Rovněž je třeba odmítnout katastrofické scénáře o likvidaci českého zemědělství. Zásadní změnou SP oproti podzimnímu návrhu (připraveným minulou vládou) je navýšení redistributivní platby (platba na první hektary, v ČR na prvních 150 hektarů) z 10 na 23 procent z celkové částky na přímé platby a přesunutí podpory na trvalé travní porosty z prvního do druhého pilíře SZP. Včetně investičních dotací a dalších podpor bude celkový objem dotací ze SZP každoročně zhruba 40 mld. Kč. **Zvýšení redistributivní platby se týká částky 2,6 mld. Kč, která bude přerozdělena na první hektary, a to všem zemědělcům bez rozdílu velikosti.** Rozhodně nemůže ohrozit české zemědělství jako celek. Navíc je třeba připomenout, že zisk sektoru zemědělství se v posledních letech pohybuje okolo 20 mld. Kč ročně.

Nevládní organizace dnes v tiskové zprávě zveřejnily také příklady dopadů nové SZP na některé podniky. MZe nemá k dispozici konkrétní údaje k těmto podnikům, není tedy možné se k nim relevantně vyjádřit. Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) však již v minulém týdnu připravil několik ukázek dopadů na datech reálných podniků, které také prezentoval na jednání se zástupci AKČR a ZSČR ve čtvrtek 27. ledna. **Tyto příklady ukazují, že ani u větších podniků nejsou dopady změn zásadní.** Např. u podniku o velikosti 1800 hektarů s živočišnou výrobou představuje porovnání podzimní varianty SP (10 % redistribuce) a lednové varianty (23 %) rozdíl na úrovni 0,9 %. Podnik o velikosti 1500 hektarů, zaměřený na živočišnou výrobu, který současně hospodaří v oblastech ANC (zejm. podhorské oblasti) si polepšil téměř o 3 % oproti podzimní variantě. Malý podnik ve stejné kategorii s 60 hektary je na tom lépe zhruba o 20 %.

Je rovněž třeba doplnit, že SP počítá s 65% mírou kofinancování Programu rozvoje venkova a dalších opatření v tzv. druhém pilíři. To výrazně navýší prostředky směřující do zemědělství (v současnosti je kofinancování na úrovni 35 %). Není tedy pravdou, že by zemědělcům hrozil nedostatek podpor. Směřují sem navíc také národní dotace v řádu miliard korun ročně.

MZe také jednoznačně odmítá nařčení, že by údaje používané ÚZEI byly zkreslené či dokonce tendenční. ÚZEI při veškeré své odborné práci vychází z dlouhodobých a komplexních statistických údajů o zemědělství sítě FADN, které jsou používány na celoevropské úrovni. S reálnými údaji pracuje také zveřejněná Kalkulačka 3, která zemědělským podnikům slouží jako nástroj pro předběžný výpočet vybraných provozních podpor vyplývajících z revize Strategického plánu 2023+. Tuto kalkulačku si k dnešnímu dni stáhlo již více než 10 600 uživatelů a každý z nich si zde může vypočítat **předběžnou provozní podporu** dle konkrétních parametrů zemědělského podniku.

Je zásadní také připomenout fakt, že již od začátku projednávání nové podoby SZP byli zemědělci informováni o tom, že **nová pravidla budou mnohem ambicióznější v oblasti životního prostředí a klimatu.** SZP je financována z peněz EU a ta také určuje mantinely, ve kterých se jednotlivé členské státy mohou pohybovat. **DOTACE NEMAJÍ SLOUŽIT K TVORBĚ ZISKU VYBRANÝCH ZEMĚDĚLSKÝCH SKUPIN, ale mají především pomoci menším a středním zemědělcům a také motivovat zemědělce k šetrnějšímu hospodaření v krajině.** Základní motivací k úpravám SP byla právě snaha o větší podporu ochrany vody, půdy a pestřejší krajiny. Ze všech výše uvedených důvodů MZe odmítá ustupovat nátlaku některých zájmových skupin. Je však nadále připraveno vést klidnou a racionální debatu.

Vojtěch Bílý
tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství